

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Alienatio Canonica Rerum Ecclesiae Temporalium

**Wiestner, Jacob
Prielmeyer, Bernhard F.**

Ingolstadii, 1692

Articulus II. De Tractatu Capitulari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61444](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61444)

ARTICULUS II.

De Tractatu Capitulari.

SUMMARIUM.

1. Immo-
bilium Alienationi pra-
mittendus Tractatus	7. Tribus casibus Exceptis.
2. Cum ijs, qui cum Pralato con-
stituunt unum Corpus,	8. Gesta presentium, uno non vo-
cato, infirma,
3. Et constituti sunt in Sacris:	9. Imò irrita sunt, si plus quàm
tertiapars sit contempta.
4. Nisi aliud obtineat Jure spe-
ciali:	10. Tractatu in Collegiata ferè
tantum uno:
5. Clement. 2. De Ætat. & à
Trident. non sublato.	11. Aliquando pluribus:
6. Vocandi ad Tractatum non
sunt absentes,	12. In non Collegiata Ecclesia
nullo est opus.

A Canonice Alienationis Causis, progredimur ad ejus Formam, quatuor Solennitates Jure Communi antiquiore exigentem. Quarum

Prima est Tractatus: in quo Prælatus cum Capitulo, sive Conventu Seculari, aut Regulari de proposita rei Ecclesie Immobilis, aut mobilis Pretiosæ Alienatione, an necessaria, vel Ecclesie aut Monasterio utilis &c. futura sit, deliberet ac decernat per *text. can. Sine exceptione. ibi Cum totius Cleri tractatu, 12. q. 2. & c. Dudum 1. §. Quia etiam, de Reb. Eccles. alien.* ubi à Gregorio X. Decimarum perpetua concessio non valere, decernitur, quòd Tractatus Solennis & diligens, qui in talibus Concessionibus & Alienationibus rerum Ecclesiasticarum exigitur, non fuerit habitus in eadem.

Nomine autem Capituli intelligitur congregata Universitas, sive Collegium Clericorum: non quidem omnium, qui in
ejus-

ejusmodi Ecclesia sunt, sed eorum duntaxat, quorum Prælat-
 tus Caput, ipsi verò sunt Membra c. *Novit*, 4. *De his, quæ à Præ-*
lat. ita ut cum illo constituent unum Corpus. Franc. de Pauinis
De Off. & Potest. Capituli Prælud. 5. n. 2. Quales in Ecclesijs Se-
 3 cularibus tam Cathedralibus, quàm Collegiatis sunt Canoni-
 ci, & in Monasterijs, aliisque Regularium Collegijs Professi.
 Imò Jure communi saltem recentiore, ex his illi tantùm, qui in
 Sacris, sive majoribus Ordinibus, saltem Subdiaconatûs, sunt
 constituti juxta *Clement. 2. De etat. & qualitat. & Concilij Tri-*
dentini sess. 22. cap. 4. De Reformat. minoribus Ordinibus, aut
 primâ solum Tonsurâ initiatis Clericis tam Secularibus, quàm
 Regularibus Vocem in Capitulo adimentis; ut ita, qui Divi-
 nis officijs in ejusmodi Ecclesijs obeundis mancipati sunt, ad
 Sacros Ordines suscipiendos excitarentur. Vivianus *in Ration.*
Clement. cit. princip.

4 *Recentiore, inquam, & Communi Jure.* Priùs; quia Anti-
 quiore Vox in Capitulo etiam ceteris Canonicis & Religiosis
 competebat, *arg. can. Abbatem 3. & seq. 18. q. 2.* Posteriùs, quia
 Jure Speciali in aliquibus Religiosis Familijs nomine Capituli
 veniunt illi tantùm Patres, ad quos, juxta Statuta Religionis à
 Sede Apostolica approbata, spectat negotijs, collegialiter geren-
 dis, interesse, Donatus *Prax. Regul. Tom. & Tract. 2. quest. 8.*
 imò in Societate Jesu Tractatus, qui Rerum immobilium, aut
 mobilium Pretiosarum Alienationi præmittitur, non cum Ca-
 pitulo, sive Conventu, sed cum solis PP. Consultoribus initur,
 juxta Bullam Gregorij XIII. quæ incipit *Apostolica* editam 18.
 Dec. 1576. Molina *Tract. 2. de I. & I. disp. 468. n. 13.* Contrà in
 quibusdam Religionibus, quoties magni momenti negotia tra-
 ctanda sunt, ex specialibus, & ab ipsis Ordinum Fundatori-
 bus Conditis, atque à Sede Apostolica Confirmatis Statutis con-
 vocandi sunt Professi, etiam Juniores, teste Lud. Engel. *Colleg.*
Jur. Canon. lib. 3. tit. 11. n. 7.

5 Neque obstat, quòd *alleg. & à Tridentino cit. cap. 4. con-*
 firmatâ

firmatâ Clementinâ, Subdiaconatum non habentibus Vox in Capitulo generaliter adimatur, non obstantibus quibuslibet Consuetudinibus & Statutis; partim, quia tam *Clemens V.* quàm memoratâ S. Synodi PP. id faciendo, ab ipsis Fundatoribus condita, & à Sede Apostolica approbata, aut perpetuo usu recepta Religiosorum Ordinum Statuta probabiliùs non immutârunt: quod Congreg. Cardinal. Interpp. Declaratione anno 1573. editâ firmant Azor apud Zypæum *Analys. Jur. Pontif. Tit. De ijs, qua à majori &c. n. 2.* & Portell. apud Donatum *cit. Tom. 2. Tract. 4. quest. 5. n. 9.* partim verò; quia tam Papalis, quàm Conciliaris dispositionis Claufula intelligi potest de Ecclesiis Regularibus, in quibus à Fundatoribus nihil constitutum, aut perpetua & immemoriali Consuetudine est receptum. Ex hæctenus dictis

Dubium oritur, an ad Tractatum de Rei immobilis Alienatione convocari, & convenire debeant omnes Capitulares? 6
 Requiritur & ordinariè sufficere, si ad eum vocentur omnes, qui in loco præsentibus, aut non procul absentes sunt, patet ex *can. Hoc jus porrectum 10. q. 2.* & præsertim ejus verbis, *Majore parte ibidem servientium presente.* Ratio prioris est; quòd in actibus Capitularibus Suffragij jus competat omnibus Capitularibus: cujus proinde usu & exercitio privari, sine causa, ipsorum nemo debet: partim verò; quia de Alienatione tractandi, eamque consensu suo approbandi jus Capitularibus competit communiter *arg. can. Sine exceptione & §. Quia etiam citi.* quando autem de aliqua re tractandi jus pluribus communiter competit, ea communibus suffragiis, & omnibus, quorum interest, præsentibus, aut saltem vocatis, est pertractanda *l. De unoquoque 41. ff. De re judicata Tholosanus Tract. De Elect. cap. 17. n. 4.*

Posterioris autem; quia ad Tractatus, aliòsque actus Capitulares, qui à loco absunt vocari de Jure tribus solummodo casibus debent: & in primis quidem, cùm eligendus est vacantis Ecclesiæ Prælatus *c. Quia propter 42. de Elect.* Deinde cùm

K

recipien:

recipiendus aliquis est in Canonicum, aut facienda Collatio Præbendarum & Beneficiorum *c. Cùm in Ecclesijs* 33. *De Præb. & Dignit. in 6.* & denique, cùm indicenda est Cessatio à Divinis, *c. Quamvis de Officio Ordin. in 6.* Francisc. de Pavinis *Præhud. cit. n. 13.* Quibus Panormit. imprimis in *c. 1. De ijs quæ fiunt à majori. n. 15.* addendos censet casus, quibus memoratis similes, aut magis arduæ causæ sunt pertractandæ; propter paritatem rationis, quæ in dispositione Juris, Ecclesiarum utilitatem spectantis, ac proinde favorabilis, extensionem facilè permittit, *arg. c. Cùm dilecta 4. De Confirmat. utili & c.* Deinde inc. *Coram. 35. De Elect. n. 5.* pro valida habet Consuetudinem (& Statutum) ad aliquem v. g. de Alienatione Tractatum etiam absentes vocari exigentem.

8 Et si verò Capitulares, qui de Jure debent, vocati, extra casum, quo ipsorum absentia Ecclesiæ damnosa, aut præsentia valde utilis est, aut speciali Jure aliud obtinet, ad comparandum compelli nequeant. *c. Quia propter cit. ibi. Qui volunt interesse: iisque spontè absentibus, ceteri in negotio procedere possint, Glossa in c. cit. v. Qui volunt. Panormit. ibid. n. 4. & Sylvester v. Electio, quæst. 5. dicto. 3.* eorum tamen, qui possunt, Vocatio adeo necessaria est, ut, si ad negotium collegialiter tractandum ipsorum unus neglectus non vocaretur, id, quod à majori parte in sua absentia gestum est, irritum reddere solus ipse facilè posset, quàm plures præsentium, majoris partis consensu & approbatione gestis contradicendo, per *text. c. Quod sicut 28. princip. c. Bona 36. in fine De Electione & inc. 1. cit. ex communi DD. sensu tradita à Panormit. n. 16. & Fagnano n. 6.* Imò, si vocandorum plùs quàm tertia pars contempta esset
9 ita, ut eorum, qui debent, & volunt, & commodè interesse possunt, pauciores quàm duæ partes convenirent, Tractatus ipso Jure irritus foret, non tam propter illorum contemptum, quàm ob defectum Potestatis ad aliquid decernendum sufficientis; cùm vis & potentia Capitularis in duabus ejusmodi
Capi-

Capitularium partibus resideat, per ea, quæ cum Panormit. *l. cit. & In c. in causis 30. De Elect. n. 9. & Innocentio in c. Cum Nobis 19. eodem Tit. n. 6.* tradunt ceteri Canonistæ; quia duæ partes Curix aut Capituli illam aut hoc totum repræsentant, secundùm *l. Nulli 3. cum seq. ff. Quod cujusque Univers. nom. & c. Cum Nobis cit.* integram lectionem ab Emman. Gonzal. relatam.

Dubium hîc ulterius moveri potest de numero Tractatum Capitularium, Immobilium Alienationi præmittendorum; Plures enim, & saltem ternos aliqui exigunt apud Redoan. *De Reb. Eccles. non alien. Rubr. 24. n. 26.* Sed id Jure nuspiam est expressum; ut proinde non immeritò iste *n. 28.* cum Panormit. *in c. Tua 8. De iis, quæ à Pralat. n. 3. Sylvestro V. cit. quest. 4. Covarruvia lib. 1. Var. cap. 17. n. 1. & cum Franco in c. Dudum cit. n. 9. Nicol. Everardus Vol. 2. Consil. 19. n. 61.* unum sufficere velint, propter *textus, can. Sine exceptione, & præsertim §. Quia etiam cit.* Tractatum quidem, etiam solennem & diligentem, sed in numero singulari exigentes. Etsi, præsertim cum Alienatio majoris momenti, ejusque utilitas non ita evidens est, plures præmitti, operæ pretium, consultumque sit, **11** & quarundam Religionum Statutis aut moribus receptum; sic enim in PP. Benedictinorum Congregatione S. Justinæ Castrensi, cum ejusmodi rei Alienatio decernenda est, duorum dierum interpolatorum Tractatus præmittendos, cum *cit. Redoano n. 29.* tradit Ascarius Tamburinus *De Jure Abbatum tom. 3. disp. 13. q. 4. n. 5.*

Contra in Ecclesia, quæ Collegiata aut Conventualis **12** non est, hoc ipso, quòd cum Capitulo, quo caret, tractari non possit, ejus Res etiam immobilis, exigente necessitatis, aut evidents utilitatis causâ suadente, alienari à Rectore solo potest, accedente autoritate Episcopali; quia in hujusmodi Ecclesia Rector solus idem potest, quod Prælatus cum Capitulo in Collegiata seu Conventuali, ut cum Imola *in c. 1. De Dolo n. 7. & Panormit. ibid. n. 28.* Regulæ instar tradit idem Redoanus *n. 46.*